

BLUE NOTES (eng. „blå toner“): en sænkning af den store terts og den store septim (skalaens 3. og 7. tone) til en „neutral“ tone, der for tertsens vedkommende svæver mellem dur og mol. *B* optræder især i blues-sang, men findes også i megen anden jazz-musik. Til tider, særligt i bebop, sker der også en sænkning af kvinten (*flatted fifth*), hvilket ligeledes kan betegnes som *b*.

BLUES: afro-amerikansk sangform med baggrund i de sorte slavers arbejdssange (*worksongs*), udviklet i sidste del af 1800-tallet. Karakteristisk for *b* er den svævende intonation, de såkaldte blå toner (*blue notes*, se dette). Der er et stærkt indslag af improvisation, og verseformen er som regel tredelt. Teksterne er verdslige. Foruden den vokale *b* udvikledes også en rent instrumental udgave, f.eks. boogie-woogie for klaver. Omfanget er 12 takter, der harmonisk er fastlagt på skalaens første, fjerde og femte trin (tonika, subdominant og dominant) med de karakteristiske harmoniskift i femte, syvende, niende og ellefte takt efter flg. mønster (hvert symbol svarer til en 4/4-takt):

Første linje	(A)	I	I	I	I
Anden linje	(A)	IV	IV	I	I
Tredje linje	(B)	V	V	I	I

Et blues kor bliver således på i alt 12 takter, hvor vokalisten eller solisten som regel udfylder de første 2-2½ takt, mens resten af linjen formes som et svar eller en kommentar fra det akkompagnerende instrument. I tidlige blues-former er der en del variation i formskemaet, f.eks. træffes også 4- og 6-linjede *b*, men fra 1920'rne er ovenstående form næsten enerådende. Fremførelsen er emotionelt ladet, som regel i langsomme eller moderate tempi. Den oprindelige bluesform var *country blues*, som blev spillet i USA's sydstater: *texasblues*, hvor guitarens rytmiske figurer kontrapunkterer sangerens rytme, og *deltablues* fra Mississippi-deltaet, hvor guitarspillet blev domineret af bottleneck (flaskehals) for at efterligne falsetsangen med kraftig rytme på basstrengene. Blind Lemon Jefferson (1887-ca. 1930) og Robert Johnson (ca. 1908-37) regnes for de største stilister i hhv. *texasblues* og *deltablues*. Med negrenes vandring til industribyerne i nordstaterne opstod den såk. *city blues* (eller *urban blues*). I 1920'rne blev grammofonselskaberne opmærksomme på genren, og indspillede bluessangere med henblik på det voksende marked af sorte tilflyttere i byerne. Pladerne blev markedsført som såk. Race Recordings, men med depressionen i slutn. af 1920'rne ophørte denne produktion for først at genopstå sidst i 30'rne. I Kansas City og Los Angeles opstod en særlig *city blues* påvirket af swingjazzen og dansemusikken med tenorsaxofon og klaver som hovedinstrumenter. Sangerne udviklede samtidig en særlig råbende syngestil, *blues shout* (f.eks.. Joe Turner). Omk. 1940 udvikledes *city blues* til *rhythm & blues*, som efter 1945 var domineret af mundharpe og elektrisk forstærkede guitarer – en spillestil som i begyndelsen af 50'erne vakte interesse uden for de sorte ghetto-grænser og skabte varianten *rock'n'roll*, der blev taget op af hvide musikere og skabte grundlaget for en ny musikindustri. Den sorte *city blues* eksisterer stadig som levedygtig genre, og selve blues-formen er stadig et væsentligt element i moderne jazz- og populærmusik.